

TOIMENPIDEALOITE 41/2013 vp

Biotalouden nostaminen kansalliseksi kärkihankkeeksi

Eduskunnalle

Keskustan mielestä maa- ja metsätalous sekä uusiutuvan energian tuotanto ovat tulevaisuuden kasvualoja maassamme. Tällä vihreällä kasvulla voidaan synnyttää laajasti kotimaisiin voimavaroihin perustuvia uusia työn ja yrittäjyyden mahdollisuuksia. Vihreä kasvu tukee vahvasti kansantalouttamme. Maahantuontia korvaavana ja vientiä vahvistavana kotimaiseen työhön ja raaka-aineisiin perustuvana toimialana se on tehokain sektori vaihtotaseemme vahvistamiseen. Vihreä kasvu ei kuitenkaan synny itsestään, vaan kehittyäkseen se vaatii pitkäjänteisyyttä sekä luotettavaa ja vakaata poliittista ilmapiiriä ja päätöksiä.

Uusiutuvan energian erilaiset käyttökäytännöt, puhdas ilma ja vesi, cleantech, ovat suuria mahdollisuuksia suomalaiselle teollisuudelle. Hallitus puhuukin lupaavasti puhtaasta teknologiasta, ja onkin aivan oikein sanoa, että alan teknologiaan ja yrittäjyyteen pitäisi satsata. Hallituksen puheet ja teot ovat kuitenkin jälleen keran ristiriidassa. Siinä missä Vanhasen hallitus lisäsi alan t&k-rahoja lähes 3—4-kertaisiksi, Kataisen hallitus on leikkaamassa resursseja. Näillä eväillä uudet työpaikat jäävät syntymättä.

Kunnianhimoinen energiapolitiikka edellyttää rohkeita investointeja, kuten esimerkiksi älykkäisiin sähköverkkoihin satsaamista esimerkiksi Pohjoismaiden yhteishankkeena. Biotalous on kokonaisuudessaan tuntuvasti laaja-alaisempi käsite kuin pelkkää energiantuotantoa. Keskustan esittämä kasvurahasto tarjoaa rahoituskanavan sellaisille kasvuyrityksille, jotka pyrkivät

ratkaisemaan biotalouteen liittyviä haasteita ja kehittämään esimerkiksi puuraaka-aineesta aivan uudenlaisia tuotteita vaikkapa lääketieteellisuuden tarpeisiin.

Maaseutu, maaseudun ihmiset ja maaseudun vihreät elinkeinot ovat jo nyt maksaneet kovan hinnan hallituksen säästötoimista. Keskusta odotti, että hallitus olisi valtiontalouden kehysesityksessä vuosille 2014—2017 toteuttanut toimenpiteitä maa- ja metsätalouden kannattavuuden parantamiseksi. Niitä ei tullut. Kehysesityksessään hallitus jätti voimaan jo aiemmin tehdyt moninkertaisten leikkausten kohdentamiset maaseudulle.

Keskusta edellyttää, että maa- ja metsätalouden kehittämiseen ja investointeihin on käytettävissä tarvittavat taloudelliset tukiresurssit. Keskusta ei hyväksy kaavailuja, joissa investointien rahoittaminen siirrettäisiin vuotuisen budjettirahoituksen varaan. Alkutuotannon rakenteen kehittämisen ensisijaisen rahoituslähteen tulee jatkossakin pohjautua rahastointiin, jonka pääomitus on riittävällä tasolla tarpeeseen nähden.

Hallitus on toiminut maaseutua kohtaan toisin kuin se aloittaessaan linjasi. Hallitusohjelmassa on painotettu useassa kohdassa maatalouselinkeinon toimintaedellytysten, kilpailukyvyyn ja kannattavuuden parantamista. Ohjelmassa on keskeisenä lähtökohtana maaseudun monitulo-yrittäjyyden kehittäminen ja vahvistaminen. Hallitus lupasi edistää energiantuotannon monimuotoisuutta ja kannustaa bioenergian käytön lisäämiseen. Alueiden vahvuuksista aiottiin hakea

kasvua. Lähes kaikissa edellä mainituissa tavoitteissaan hallitus on toiminut tavoitteidensa vastaisesti.

Hallitus on myös puheissa ilmaissut tukevan-
sa viime vaalikaudella hyväksytyä suurta energiapakettia. Käytännön toimeenpanossa hallitus on kuitenkin sitoutunut tähän vain osin. Käsittämättömintä on, että hallitus on kiristänyt turpeen veroa ja leikannut enimmillään kolmanneksen energiapuun tuesta. Se on tarjonnut kivihillelle valtavan kilpailuedun, millä puun ja turpeen yhteiskäyttö väistyy yhä useammin. Tämä on hiilenmusta linja ja täysin päinvastainen kuin strategian edellyttämä hiilen nopea alasajo. Keskusta on tehnyt erillisen lakialoitteen hakkeen tuen korottamisesta ja turpeen veron alentamisesta vastaamaan vuonna 2012 voimassa ollutta tasoa. Tämä kotimaista työllisyyttä tukeva ja vaihtotasetta vahvistava veromuutos rahoitettaisiin puoli-
liksi korottamalla ulkomailta Suomeen tulevan kivihillen veroa. Uralin takaa kaivettua kivihilltä ollaan kускаamassa kiihtyvällä vauhdilla Suomeen. Vuoden 2013 alkukuukausien aikana kivihillen kulutus kasvoi yli 30 prosenttia edellisvuoden vastaavasta ajankohdasta.

Suomen tulee ottaa vakavasti biotalouteen ja luonnonvaroihimme liittyvät moninaiset mahdollisuudet. Energiapolitiikan osalta tähtäin tulee asettaa jo 2020-luvulle ulottuviin konkreettisiin ratkaisuihin. Keskusta on esittänyt, että 2020-luvulle ulottuvan energiapolitiikan tavoitteeksi asetetaan 50/50/50-sääntö. Tämä tarkoittaa, että vuoteen 2030-menessä Suomen energiantuotanto on vähintään 50-prosenttisesti uusiutuvilla energiamuodoilla tuotettua ja vähintään puolet käyttämästämme energiasta on alkuperältään suomalaista. Lisäksi päästöjä on alennettava 50 prosenttia vuoteen 2030 mennessä.

Ajatuspaja e2 on esittänyt Harppaus biotalouteen -työpaperissa (e2 raportti 2/2013) useita toimenpidesuosituksia biotalouden edistämiseksi. Keskustan eduskunta ryhmä pitää raportin toimenpideoitteita kannatettavina.

Toimenpidesuosituksia biotalouden edistämiseksi:

— Kansallisesta biotalousstrategiasta pitää laatia tarpeeksi konkreettinen, kansallista tahtotilaa vahvistava ja selvästi eurooppalaista tasoa kunnianhimoisempi. Strategiassa on esitettävät uskottavat ja riittävät rahalliset panostukset biotalouden edistämiseen. Nyt ei ole julistusten, vaan käytännön toimien aika.

— On perustettava uusi valtionyhtiö ja sijoitusrahasto tukemaan biotalouden hankkeita ja investointeja.

— Kansalaisille ja yhteisöille on kehitettävä uusia keinoja osallistua biotalousyritysten rahoittamiseen (biotalousrahasto).

— Haittaveroja ja investointitukia on suunnattava biotalouden edistämiseen ja alan kotimaisen kysynnän vahvistamiseen.

— Erityistä huomiota on kiinnitettävä pieniin ja keskisuuriin yrityksiin. Valtion on omilla toimillaan ohjattava yritysten T&K-panostuksia.

— Moninaisen poliittisen ja yhteiskunnallisen paineen synnyttäminen biotalouden edistämiseksi. Mieli-
pidevaikuttajien ja kansalaisten vakuuttaminen teeman tärkeydestä.

— Vaikuttaminen EU:ssa.

— Biotalouden edistämiseksi on käynnistettävä riittävän isoja ja kunnolla rahoitettuja pilotihankkeita eri toimialoille: energiantuotanto; tekstiilikuitu; puun kuitujen ja molekyylien uudet käyttötavat; energiatehokkuuden kehittäminen; suljetun kierron ketjut (kokonaisvaltainen kokeilu, jossa mukana pienteollisuutta, maatiloja ja logistiikkapalveluja); biojalostamot (biopohjainen energiantuotanto, monipuoliset erotustekniikat käytössä, prosessiensivuvirrat huomioitu)

— Suomalaiset biotalouteen liittyvät innovaatiot on kartoitettava, ja niiden valuminen ulkomaille on estettävä.

— Puurakentamista on edistettävä tuotekehityksen, rakennusmääräysten ja kaavoituksen keinoin. Tämä avaa myös vientimahdollisuuksia.

— Puhdistuslaitoksia on kehitettävä paikalliseksi lannoitetehtaiksi. Yhdyskuntien jätteet on saatava kiertoon.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin biotalouden nostamiseksi kansalliseksi kärkihankkeeksi.

Helsingissä 18 päivänä lokakuuta 2013

Kimmo Tiilikainen /kesk
Mikko Alatalo /kesk
Lasse Hautala /kesk
Timo Kalli /kesk
Elsi Katainen /kesk
Mari Kiviniemi /kesk
Katri Komi /kesk
Seppo Kääriäinen /kesk
Jari Leppä /kesk
Markus Lohi /kesk
Aila Paloniemi /kesk
Arto Pirttilahti /kesk
Antti Rantakangas /kesk
Eero Reijonen /kesk
Simo Rundgren /kesk
Mikko Savola /kesk
Tapani Tölli /kesk
Anu Vehviläinen /kesk

Sirkka-Liisa Anttila /kesk
Antti Kaikkonen /kesk
Anne Kalmari /kesk
Inkeri Kerola /kesk
Esko Kiviranta /kesk
Timo V. Korhonen /kesk
Paula Lehtomäki /kesk
Mika Lintilä /kesk
Eeva-Maria Maijala /kesk
Mauri Pekkarinen /kesk
Tuomo Puumala /kesk
Juha Rehula /kesk
Markku Rossi /kesk
Annika Saarikko /kesk
Juha Sipilä /kesk
Ari Torniainen /kesk
Mirja Vehkaperä /kesk